

Družbeno-ekonomska situacija konec petdesetih je za Druckerja začetek prehoda v novo dobo, v družbo znanja. Po tej teoriji je družba znanja šele prvi veliki prelom v produkcijskem načinu – znanje in znanjski delavci postajajo vse bolj produktivni in izobraževanje posledično ni več privilegij bogatih temveč ekonomska nujnost (saj so gospodarstva z nižjo vsebnostjo znanja manj produktivna in posledično nekonkurenčna). Razlog za to je razvoj industrijske avtomatizacije ter novih komunikacijskih in informacijskih tehnologij. Zaradi prvih je klasično manualno delo čedalje bolj odvečno, medtem ko druge omogočajo razmah komercialnih storitev kot nove paradigme produktivnega dela: »Znašli smo se sredi izobraževalne revolucije, saj delo znanja ni več neproduktivno v smislu proizvodnje dobrin in storitev. V novem načinu organizacije to postane ravno produktivno delo. Ljudje, ki delajo izključno ali predvsem z rokami, so tisti, ki so vedno bolj neproduktivni.« (Drucker, 1996: 120)

Do te spremembe po Druckerju ni prišlo zaradi demokratičnih zahtev množic po dostopu do izobrazbe, ki je bila nekoč privilegij elit, temveč zaradi ekonomske nujnosti. Njegova teorija je tehnološko deterministična v tem, da postavlja tehnološki razvoj kot glavno gonilo zgodovine – tehnološki razvoj je privedel družbo do stanja, v katerem si ne more več privoščiti omejevanja dostopa do izobraževanja, saj v visokotehnološkem kapitalizmu znanje postane edini resnični kapital (Drucker, 1996: 120), edini način povečanja količine tega kapitala pa je pripustitev množic k izobraževanju. S tehnološko determinističnim poudarkom se Drucker izogne potencialno demokratičnim političnim konsekvencam svoje teorije, saj bi lahko na podlagi svoje stoletne intelektualne prikrajšanosti množice, denimo, zahtevale dostop do izobraževanja kot brezpogojno pravico. A pri Druckerju, kot pri večini teorij družbe znanja, ne gre za kakršnokoli znanje ali kakršnokoli izobraževanje temveč za specifičen tip množičnega izobraževanja, ki večja produktivnost in konkurenčnost nekega gospodarstva. Sklep je zato nujno ciničen – po stoletjih neukosti in napornega ter izkoriščanega ročnega dela moramo množicam omogočiti dostop do izobraževanja, a le zato, da bi gospodarstva spet postala produktivna in konkurenčna oziroma da ne bi zaostala za drugimi gospodarstvi z višjo vsebnostjo znanja. Večji dostop do izobraževanja ne pomeni možnosti družbene in politične emancipacije množic, temveč je strogo ekonomski ukrep, ki spremeni le razmerja med intelektualno in manualno komponento v tehnični sestavi delovne sile, ne pa tudi razmerij podrejenosti in izkoriščanja.

Obenem je, čeprav Drucker ne govori neposredno o vrednosti in se omeji le na vprašanje produktivnosti, ta teorija tudi poskus spopada s